

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

 Інна СТАШЕВСЬКА

« 28 » серпня 2020 р.

МЕТОДИ АНАЛІЗУ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТЕКСТІВ

СИЛАБУС

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ФУНДАМЕНТАЛЬНА ТА ПРИКЛАДНА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія

Затверджено на засіданні кафедри культурології
Протокол від 26 серпня 2020 року № 1

Зав. кафедри культурології Тетяна БОСЕНКО

Схвалено радою факультету культурології
Протокол від 27 серпня 2020 року № 1

Голова ради факультету Олександр КРАВЧЕНКО

Харків, 2020

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Методи аналізу та інтерпретації релігійних текстів
Викладач	Панков Георгій Дмитрійович
Профіль викладача	Zoom
Контактний телефон та емейл	0503325335; gpank27@gmail.com
Інформація про консультації	Консультації проводяться в усній формі один раз на тиждень в початковій аудиторії та по Web-line.
Логіка вивчення курсу	Попередні курси відсутні.

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальний курс «Методи аналізу та інтерпретації текстів» спрямований до підготовки фахівців, спроможних до аналітичної діяльності в культурологічному опануванні багатоманітних текстів культури. *Мета курсу* – виробити у здобувачів навички ґрунтовного вивчення та осмислення текстів різноманітних культурних галузей. *Предмет курсу* – з'ясування та застосування методів вивчення і осмислення текстів. *Змістовні модулі*: 1. Герменевтичні засади осмислення текстів. 2. Методи дослідження текстів. 3. Інтерпретація основних модифікацій текстів.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Мета курсу – виробити у здобувачів навички ґрунтовного вивчення та осмислення текстів різноманітних культурних галузей. У теоретичному значенні його опанування сприятиме поширенню і поглибленню дослідницької ерудиції здобувачів у культурологічному і загально науковому орієнтуванні, а також у науковій практиці дослідження культури. В практичному значенні це дозволить сформувати вміння й навички культурологічного дослідження культурних артефактів і процесів.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1 Знати предметну галузь культурології та основні теоретичні підходи до інтеграції емпіричних фактів.
ПРН 2 Демонструвати базові знання з історії формування культурології, розуміти її методологічну специфіку у контексті досліджень культури в суміжних наукових галузях.
ПРН 3 Ідентифікувати та використовувати загальні та спеціальні методи аналізу культурних форм, процесів та значень у відповідності до поставлених завдань та затвердженої методики.
ПРН 4 Знаходити, здійснювати відбір та впорядковувати факти щодо культури з різних первинних та вторинних джерел для забезпечення потреб професійної діяльності.
ПРН 5 Інтерпретувати культурні тексти (речові, друковані, візуальні) з використанням спеціальної літератури та аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.
ПРН 6 Застосовувати спеціальну (культурологічну, гуманітарну, соціальну) термінологію у відповідності до правил та норм професійної комунікації (усної, письмової), зокрема з представниками інших наукових спеціальностей.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Курс обов'язковий. <i>загальна компонента ОПП–1,4-7,10; професійна компонента ОПП- 1-6.</i>
Формат курсу	Денна форма навчання, 2 семестр
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Тижневих годин для денної форми навчання - 2 аудиторних – 2 самостійної роботи - 6
Технічне і програмне забезпечення	НМКД в електронній формі.
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: лекція, семінарське заняття, консультації. Види: Методи: Пояснювально-ілюстративне навчання - оглядова

	<p>лекція.</p> <p>Методи проблемного викладу - проблемна лекція, розв'язання проблемних задач, дискусія.</p> <p>Частково-пошуковий метод - аналіз текстів першоджерел на семінарському занятті.</p> <p>Для самостійної роботи використовується також дослідницький метод: підготовка доповіді (з презентацією), накреслення структурно-логічних схем і підготовка порівняльних таблиць, пошук візуального матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни.</p>
Поточний контроль	<p>Фронтальне опитування на семінарському занятті.</p> <p>Виконання завдань з пошуку візуального або фактичного матеріалу в аудиторії через веб-камеру.</p> <p>Виступ із повідомленням / доповіддю на семінарському занятті (з презентацією/або без неї).</p> <p>Контроль відвідування та участі в лекційних заняттях.</p> <p>Оцінювання участі в семінарських заняттях. Проміжна атестація — відпрацювання пропущених занять. Конспект з наступним виступом перед аудиторією та відповідями на запитання, усне повідомлення про опрацьований візуальний матеріал.</p>
Підсумковий контроль	Іспит
Політика курсу	<p>Відпрацювання пропущених занять проводить через конспектування пропущеного лекційного матеріалу або співбесіду за змістом текстів, винесених для роботи на семінарське заняття.</p> <p>Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни в інших ВНЗ є можливим у разі її відповідності кількості кредитів і змісту даного курсу.</p>

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		усього	у тому разі	
			лекц	сем.

			.		роб.
1.	Статус методології та герменевтики в дослідженні текстів	2	2	-	-
2.	Текст як культурна модифікація та проєкція життєвого світу	14	2	2	10
3.	Фігури автора та інтерпретатора тексту	2	2	-	-
4.	Структурний та функціональний аналіз текстів	2	2	-	-
5.	Антропологічний аналіз та інтерпретація тексту	6	2	-	4
6.	Аксіологічний аналіз та інтерпретація тексту	2	2	-	-
7.	Семіотичний аналіз та інтерпретація тексту	6	2	-	4
8.	Досвід феноменологічного аналізу та інтерпретації міфу	14	2	2	10
9.	Досвід постструктуралістичної критики текстів	6	2	-	4
10.	Аналіз та інтерпретація літературного тексту	8	-	2	6
11.	Аналіз та інтерпретація художнього фільму	8	-	2	6
12.	Аналіз та інтерпретація біблійних притч	6	-	2	4
13.	Аналіз та інтерпретація казки	14	-	2	12
	Разом	90	18	12	60

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтованого нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

- а) звіт про виконання самостійної роботи (реферат, есе) – до 5 балів
б) публікація – до 10 балів.
в) доповідь на семінарському занятті – до 5 балів

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумковий тест (іспит)	Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	T.13	40	100
3	6	3	3	4	3	4	6	4	6	6	6	6		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	

64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Література

Обов'язкова

1. Дильтей В. Категория жизни / Пер. А. П. Огурцова // Вопросы философии. – 1995. – № 10. – С. 129-142.
2. Дильтей В. наброски к критике исторического разума / Пер. А. П. Огурцова // Вопросы философии. – 1988. – С. 135-152.
3. Культурология. XX век: Энциклопедия. – В 2 т. – Т.1. – СПб.: Алетрейя, 1998. – 447 с.; Т.2. – СПб.: Алетрейя, 1998. – 447 с.
4. Кармин А.С. Культурология: учебник для вузов / А.С. Кармин. – СПб.: Лань, 2004. – 928 с.
5. Теория культуры : Уч. пос. / под ред. С.Н. Иконниковой, В.П. Большаковой. – СПб. : Питер, 2010. – 592 с.
6. Флиер А.Я. Культурология для культурологов: Учебник для вузов / А.Я. Флиер. – М.: Академпроект, 2000. – 459 с.
7. Фуко М. Герменевтика субъекта. Курс лекций, прочитанных в Коллеж де Фрванс в 1981-1982 году / Пер. А. Г. Погоняйло. – СПб.: Наука, 2007. – 677 с.
8. Чебанюк Т. А. Методы изучения культуры / Т. А. Чебанюк. – СПб. : Наука, 2010. – 350 с.
9. Шейко В. М., Богуцкий Ю. П. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина XIX-XXI ст.) / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцкий. – К.: Генеза. – 592 с.
10. Шендрик А.И. Теория культуры / А.И. Шендрик. – М.: Политиздат; Единство, 2002. – 519 с.

Додаткова

11. Агапова Н.Г. Парадигма: культурологическое содержание понятия и особенности его применения к сфере образовательной деятельности/ Н.Г. Агапова // Обсерватория культуры. – 2007. – № 5. – С. 114-120.
12. Апинян Т.А. Мифология: теория и событие: уч. для вузов / Т.А. Апинян. – СПб.: СПбГУ, 2005. – 281 с.
13. Барт Р. Критика и истина // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 319-374.
14. Барт Р. От произведения к тексту. // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 413-423.
15. Барт Р. Что такое критика? // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 269-275.
16. Бессонов Б. Н. Герменевтика. История и современность / Б. Н. Бессонов // Гадамер Х. Г. Истина и метод. Основы философской герменевтики / Общ. ред. Б. Н. Бессонова. – М. : Прогресс, 1988. – С. 5-43.
17. Біблія, або Книги Святого Письма Старого й Нового Завіту. – К. : Біблійні товариства, 1995. Книга Проповістей Соломонових. – С. 633-663.
18. Василькова В.В. Аксиологическая динамика в изучении культуры

- / В.В. Василькова. – Культурологічна думка. – 2011. – № 4. – С. 41-45.
19. Выжлецов Г.Г. Аксиология культуры. – СПб.: СПбУ., 1996. – 150 с.
20. Гадамер Х. Г. Истина и метод. Основы философской герменевтики / Общ. ред. Б. Н. Бессонова. – М. : Прогресс, 1988. – Ч. II. 2.1. – С. 317-363.
21. Галимбекова Ф., Андреев И. Ценности в структуре мифологического и религиозного сознания / Ф. Галимбекова, И. Андреев // Вопросы культурологии. – 2009. – № 5. – С. 26-29.
22. Гоголь Н. В. Шинель // Н. В. Гоголь. Повести. Воспоминания современников. – М.: Правда, 1989. – с. 131-161.
23. Горонзино Л.Ю. Роллан Барт: Основы семиологии / Л.Ю. Горонзино // Обсерватория культуры. – 2009. – № 4. – С. 18-23.
24. Дианова В.М. К проблеме самоопределения культурологического дискурса / В.М. Дианова // Обсерватория культуры. – 2012. – № 4. – С. 4-7.
25. Дианова В.М. Культурология: Основные концепции: уч. пособие / В.М. Дианова. – СПб.: СПбУ., 2005. – 280 с.
26. Докучаев И.И. Ценность и экзистенция. Основоположения исторической аксиологии культуры / И.И. Докучаев. – СПб.: Наука, 2009. – 595 с.
27. Докучаев И., Веклич Ж. Аксиологические основания культурно-исторических типов / И. Докучаев, Ж. Веклич // Вопросы культурологии. – 2009. – № 3. – С. 4-11.
28. Дробышева Е. О возможности «антиценностей» в архитектонике культуры / Е. Дробышева // Вопросы культурологии. – 2009. – № 12. – С. 10-13.
29. Егоров Б.Ф. Жизнь и творчество Ю.М.Лотмана / Б.Ф. Егоров. – М.,1989 – 383 с.
30. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч.Е. Вінквіста, В.Е. Тейлора : наук. ред. пер. О. Шевченко. – К. : Основи, 2003. – 503 с.
31. Игнатий (Брянчанинов), епископ Черноморский и Кавказский Слово о смерти / Святитель Игнатий (Брянчанинов), епископ Черноморский и Кавказский // Собр. соч. : в 6 т. – Краматорск, 2001. – Т. 3. – С. 74-194.
32. Иконникова С. Постмодернизм как новая парадигма в культурологии / С. Иконникова // Вопросы культурологии. – 2008. – № 7. – С. 4-6.
33. История философии. Энциклопедия / Сост. А. А. Грицанов. – Мн. : Книжный дом, 2002. – 1376 с.
34. Каган М. С. О структуре современного антропологического знания / М. С. Каган // Избранные труды : в 7 т. – Т. 1. Проблемы методологии. – СПб. : Петрополис, 2006. – 124-132.
35. Каган М. С. Философия культуры / М. С. Каган // Избранные труды : в 7 т. – Т. 3. Труды по теории культуры. – СПб. : Петрополис, 2006. – С. 491-501.
36. Каган М. С. Философская теория ценностей / М. С. Каган. – СПб. : Петрополис, 1997. – 225 с.
37. Козолупенко Д. Мифопоэтическое восприятие и миф: принципы взаимодействия и проявления в культуре / Д. Козолупенко // Вопросы культурологии. – 2006. – № 9. – С. 12-16.
38. Косиков Г. Идеология. Коннотация. Текст. / Г. Косиков // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 5-42.
39. Кунцепал С. Від Мішеля Фуко до Жака Дерріда: розвиток поглядів на природу та функцію мови / С. Кунцепал // Філософська думка. – 1998. – № 4-6.
40. Леви-Строс К. Структурная антропология / К. Леви-Строс. – М., 1985. – 535 с.
41. Леута О.Н. Лотман о трех функциях текста / О.Н. Леута // Вопросы философии. – 2002. – № 11.
42. Лотман Ю.М. Понятие границы / Ю. М. Лотман // Лотман Ю. М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история. – М.: Языки русской литературы, 1996. – С. 175-192.

43. Лотман Ю.М. Семиотическое пространство / Ю.М. Лотман // Лотман Ю.М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история. – М.: Языки русской литературы, 1996. – С. 163-174.
44. Мелетинский Е.М. Мифологический словарь / Е.М. Мелетинский. – М.: Сов. Энциклопедия, 1991. – 736 с.
45. Мелетинский Е.М. Поэтика мифа / Е.М. Мелетинский. – М.: Наука, 1976. – 407 с.
46. Микешина Л. А. Интерпретация как конституирующее условие и базовая операция познания / Л. А. Микешина // Современные методологические стратегии: Интерпретация. Конвенция. Перевод. : Коллект. моногр. / под общ. ред. Б. И. Пружинина, Т. Г. Щедриной. – М. : РОСПЭН, 2014. – С. 147-187.
47. Мытарства блаженной Феодоры. – К. : Типография Киево-Печерской лавры, 2007. – 72 с.
48. Новейший философский словарь. – Изд. 3 / Сост. А. А. Грицанов. – Мн. : Книжный дом, 2003. – 1280 с.
49. Отто Р. Священное. Об иррациональном в идее божественного и его соотношении с рациональным / пер. А. М. Руткевича. – Спб.: АНО «Изд-во С.- Петерб. ун-та, 2008. – 272 с.
50. Панков Г. Д. Апологетика мытарств в православной мысли» // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – Сер. : Теорія культури і філософія науки. – Х., 2013. – № 1029 –II. – С. 45 - 53.
51. Панков Г. Д. Значение святого Успения Божией Матери в контексте вопроса о судьбе человека (на материалах проповедей преп. Иоанна Кронштадтского) // Печерский Благовестник: Журнал Киево-Печерской Лавры. – № 2/2019. – Свято-Успенская Киево-Печерская Лавра. – 2019. – С. 4-9.
52. Панков Г. Д. Мифологема человеческой судьбы в православной эсхатологической картине мытарств // Есхатологічна проблематика у філософії та культурі російського Срібного віку : матеріали міжнародної наукової конференції. 26-29 квітня 2012 р. м. Дрогобич. – Вип. 18. – Дрогобич : Дрогобицький пед. ун.-т, 2012. – С. 209-219.
53. Панков Г. Д. Смерть как фактор регулирования жизненного выбора личности в контексте христианской танатологии // Філософія спілкування : Наук.-практ. журн. – Х. : Харк. нац. техн. ун.-т ім. П. Василенка. «Місьдрук». – 2013. – № 6. – С. 104-109.
54. Панков Г. Д. Християнський есхатологічний міф у контексті життєвого світу // Культура України. – Сер.: Культурологія. – Вип. 62. – Харків : ХДАК, 2018. – С. 79-87.
55. Петров М.К. Язык, знак, культура / М.К. Петров. – М.: Наука, 1991. – 328 с.
56. Плотников Н. С. Жизнь и история. Философское наследие Вильгельма Дильтея / Н. С. Плотников // Вопросы философии. – 1995. – № 5. – С. 108-112.
57. Постмодернизм. Энциклопедия / Сост. А.А. Грицанов, М. А. Можейко. – Минск: Интерпрессервис. Книжный дом, 2001. – 1040 с.
58. Почепцов Г. Г. Коммуниктивные аспекты семантики / Г. Г. Почепцов. – К.: Вища школа, 1987. – 131 с.
59. Почепцов Г. Г. Семиотика / Г. Г. Почепцов. – М.: Рефл-бук, 2002.–432 с.
60. Пружинин Б. И., Щедрина Т. Г. Интерпретация и методологическая норма Б. И. Пружинина, Т. Г. Щедрина // Современные методологические стратегии: Интерпретация. Конвенция. Перевод. : Коллект. моногр. / под общ.ред. Б. И. Пружинина, Т. Г. Щедриной. – М. : РОСПЭН, 2014. – С. 216-224.
61. Риккерт Г. Науки о природе и науки о культуре / Г. Риккерт // Культурология. XX век. Антология. – М.: Юрист, 1995. – С. 69-103.
62. Розов Н. С. Ценности в проблемном мире: Философские основания и социальные приложения к конструктивной аксиологии / Н.С. Розов. – Новосибирск, 1998. – 292 с.

63. Родионов С. Н. Постмодернистский стиль мышления как социокультурный феномен / С.Н. Родионов // Обсерватория культуры. – 2007. – № 4. – С. 100-104.
64. Семиотика / Сост. Ю. С. Степанов. – М.: Радуга, 1983. – 636 с.
65. Степанов Ю.С. В мире семиотики. – Семиотика / Сост. Ю.С. Степанов. – М.: Радуга, 1983. – С. 5-36.
66. Соболева М. Е. Философская герменевтика: понятия и позиции / М. Е. Соболева. – М.: Академ. Проект; Гаудеамус, 2004. – 151 с.
67. Сулимов В. А., Фадеева И. Е. Семиотика культуры как методологическая парадигма / В. А. Сулимов, И. Е. Фадеева // Вопросы культурологии. – 2012. – № 6. – С. 11-15.
68. Сулимов В., Фадеева И. Семиотика культуры как методологическая парадигма: фактор человека / В. Сулимов, И. Фадеев // Вопросы культурологии. – 2012. – №. 6. – С. 16-19.
69. Сулимов В. А., Фадеева И. Е. Коммуникативное пространство современной культуры: знаки и символы / В.А. Сулимов, И.Е. Фадеева // Философские науки. – 2004. – № 4. – С. 28-42.
70. Сухина И. Г. Антропологический и аксиологический подходы к проблеме понимания культуры / И. Г. Сухина // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 3. – С. 120-128.
71. Толковая Библия, или комментарий на все книги св. Писания Ветхого и Нового Завета А. П. Лопухина / А. П. Лопухин: в 3 кн. Кн. 1: Бытие – Притчи Соломоновы. – Птб, 1904-1907; Стокгольм : Институт перевода Библии, 1987. – I–XV с. + 669 с. + VIII + 582 с. + 442 с. + 502 с.
72. Ученова В.В. Полифония текстов в культуре / В.В. Ученова. – М.: Омега – Л: ИМПЭ им. А.С. Грибоедова, 2003. – С. 392 с.
73. Уолтер Брюггеман. Введение в Ветхий Завет. Канон и христианское воображение. – СМ.: ББИ св. апостола Андрея, 2009. – 570 с. Розд. 23 (с. 390-406).
74. Элиаде М. Аспекты мифа М. Элиаде. – М.: Академ. проект; Парадигма, 2005. – 224 с.
75. Эсхатологические мифы. // Мифы народов мира: в 2 т. / Гл. ред. С. А. Токарев. – Т. 2.- М.: Изд. «Советская энциклопедия, 1982. – С. 670-671.
76. Ясперс К. Философия. : в 3 кн. // пер. А. К. Судакова.
Кн. 1. Философское ориентирование в мире. – М.: «Канон⁺» РООИ «Реабилитация», 2012. – 384 с.
Кн. 2. Просветление экзистенции. – М.: «Канон⁺» РООИ «Реабилитация», 2012. – 448 с.
Кн. 3. Метафизика. – М.: «Канон⁺» РООИ «Реабилитация», 2012. – 296.

Интернет-ресурсы

77. http://esu.com.ua/search_articles.php?id=29338
78. <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/94743/35-Kreminskiy.pdf?sequence=1>
79. <https://fil.wikireading.ru/46475>
80. <https://studfile.net/preview/4165559/page:4/>
81. <https://cyberleninka.ru/article/n/ekzistentsialnaya-antropologiya-kak-antropologiya-obrazovaniya#:~:text>
82. <https://gtmarket.ru/concepts/6925>
83. <http://www.vestnik.vsu.ru/pdf/phylosophy/2018/04/2018-04-13.pdf>
84. <https://www.booksite.ru/fulltext/1/001/008/116/293.htm>

